

KRONIKA

FARMACEUTYCZNA

ORGAN ZWIĄZKU ZAWODOWEGO FARMACEUTÓW-PRACOWNIKÓW

W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REDAKTOR — CZ. NAŁĘCZ.

Rok XXXI

Nr. 10

15 maja 1932 r.

TREŚĆ: Cz. Nałęcz: Przed XVI Zjazdem Delegatów Z. Z. F. P. — Z Komitetu Budowy Gmachu Wydziału Farmac. Uniw. Warsz. — Z Sekcji Farmac. Tow. W. W. — Promocja VI doktora farmacji na Uniw. Warsz. — Ustawa z dn. 17 marca 1932 r. — Statut Kasy Chor. (c. dalszy). — Ruch związkowy: Z Zarządu Gł. Z. Z. F. P.; — Z Oddziału Warszawskiego; — Z Oddziału Łódzkiego. — Rozporządzenia władz. — Przegląd czasopism. — Wiadomości bieżące. — Komunikaty.

Przed XVI Zjazdem Delegatów.

Związek Zawodowy Farmaceutów - Pracowników w Rzeczypospolitej Polskiej od listopada 1919 r. dokonał wielkiego dzieła organizacyjnego pracowników aptek, a przez założenie całego szeregu Oddziałów w większych ośrodkach, utrzymuje kontakt z kolegami i ustawicznie walczy o lepszą przyszłość farmaceuty - pracownika. Przez ten okres czasu przeżywalismy bardzo ciężkie chwile, lecz zawdzięczając wewnętrznej spójności naszej organizacji, wychodziliśmy zawsze mniej lub więcej zwycięsko. Obecny kryzys światowy odczuwa się dotkliwie i w aptekarstwie, a szczególnie boleśnie uderza on w klasę pracującą, która nie tylko w świecie aptekarskim, lecz i w innych dziedzinach życia gospodarczego ponosi największe ofiary.

XVI Zjazd Delegatów, oprócz wewnętrznych zagadnień czysto organizacyjnych, ma do załatwienia szereg spraw natury zasadniczej, które zadecydują o linii postępowania naszego Związku na najbliższą przyszłość.

Przeżywany kryzys i coraz gorsze położenie pracowników nakłada obowiązek w pierwszym rzędzie na przywódców naszego Związku, żeby potrafili utrzymać ogół w pogotowiu bojowym i odeprzeć w porę wszelkie zakusy na dotychczasowe nasze zdobycze. W tak wyjątkowych warunkach, w jakich obecnie się znajdujemy, tylko solidarna postawa ogółu kolegów może mieć znaczenie decydujące. Oprócz spraw czysto pracowniczych XVI Zjazd Delegatów będzie rozpatrywał szereg spraw natury ogólnie - zawodowej.

W pierwszym rzędzie Zjazd musi się wypowiedzieć w sprawie Ustawy Aptekarskiej, brak której wytworzył chaos w naszym życiu zawodowym. Dotychczasowa wytyczna linia Związku w sprawie systemu koncesyjnego, wobec braku nie tylko już ustawowego, lecz wogóle nawet prywatno-prawnego zabezpieczenia możliwości pracy w aptece, zaczyna się w niektórych miejscach załamywać. Coraz więcej przybywa zwolenników wolnego osiedlania się, którzy nie bez pewnej słuszności twierdzą, że niema wolnego zawodu, dopóki istnieje system koncesyjny. Zwolennicy tego systemu twierdzą, że prawo do życia i pracy nie powinno być

przywilejem tylko dla pewnej części zawodowców. Zwolennicy wolnego osiedlania się wskazują na państwa Zachodniej Europy i twierdzą, że właśnie system koncesyjny wytworzył apteki drugiej kategorii pod nazwą „składów aptecznych”, które w wielu wypadkach były i są prowadzone przez farmaceutów nie mogących otrzymać koncesji. Przyjęta zasada na szeregu zjazdach, ażeby oprócz Ustawy Aptekarskiej na systemie koncesji osobistej niesprzedawnej, ze względu na pozostawienie w ostatnich projektach ustawy aptek z koncesją przenośną do wolnego obrotu bez żadnego terminu, wzbudziła w bardzo poważnej części pracowników zastrzeżenia. Pogląd ten ma pewne uzasadnienie, lecz należy go rozważyć głębiej. Ogół nasz domaga się jednolitego typu koncesyj i wyłączności zawodowej, lecz pojętej szerzej, a mianowicie, żeby ustawa przewidywała takie rygory w stosunku do właścicieli aptek, bez względu na to, do kogo apteka należy, żeby leki przygotowywali wyłącznie farmaceuci. Właściciele aptek domagają się wyłączności sprzedaży leków, a pracownicy kategorycznie domagają się prócz tego jeszcze wyłączności prawa pracy w aptekach. Przeprowadzenie tylko ogólnikowej tezy właścicieli aptek byłoby uprzywilejowaniem wyłącznie dla pewnej części zawodowców. Skoro zgadzamy się na system koncesyjny, t. j. na system uprzywilejowania tylko pewnej części zawodowców, to musimy się domagać, żeby pozostali zawodowcy nie byli zdani na łaskę losu i szczęśliwych posiadaczy koncesyj. Członkowie zawodu, którzy nie otrzymali jeszcze koncesji, winni mieć zagwarantowane warunki egzystencji też ustawowo, na podstawie Kasy Płac lub w innej formie, stosownie do umowy stron zainteresowanych.

Zatrważające bezrobocie w związku z nadmierną produkcją zawodowców musi znaleźć specjalne zainteresowanie na XVI Zjeździe. Szanując nasze wyższe uczelnie, nie możemy jednocześnie patrzeć obojętnie, gdy niektóre z nich z niewiadomych przyczyn przyjmują na 1 rok studjów po 200 słuchaczy. Urządza się konkurs, a przyjmuje się wszystkich, jak bez konkursu, z braku miejsc w pracowniach urządza się kurs wakacyjny i t. d. Ponadto jesteśmy świadkami fabrykacji specjalnych magistrów na eksport przez Pragę

Czeską. Zgłaszający się kandydaci do Pragi (przeważnie z Małopolski) nie odpowiadają bardzo często warunkom stawianym obywatelom czeskim i po powrocie do Polski dopuszczani są do nostryfikacji. Musimy się domagać, żeby prawo do nostryfikacji przysługiwało tylko tym, którzy odbyli studia według programu, obowiązującego na uniwersytetach polskich.

Ponadto istnieje jeszcze cały szereg zagadnień, które winny znaleźć oświetlenie na Zjeździe, a przede wszystkim niski poziom etyki zawodowej, wyrażający się w zatrudnianiu w aptekach przy pracy fachowej sił niefachowych, pobieranie dopłat przy przyjmowaniu na praktykę oraz znacznych „pożyczek” za zaopiarowanie posady. Degeneratom tego rodzaju należy wypowiedzieć jak najostrzejszą walkę.

Musimy wreszcie zdecydować, jakie mamy zająć stanowisko wobec ostatniego projektu pragmatyki służbowej dla pracowników Kas Chorych.

Oprócz tego musimy poświęcić dużo uwagi wewnętrznym sprawom organizacyjnym i uświadamiać młode pokolenie farmaceutyczne o prozie, jaka na nie czeka po otrzymaniu dyplomów.

Związek nasz, który był przez szereg lat ośrodkiem walk o lepsze jutro polskiej farmacji (reforma studjów walka o lepsze warunki pracy), niektórzy członkowie którego w następstwie pozajmowali katedry uniwersyteckie i inne placówki naukowe, musi ostrzec młode pokolenie, żeby nie dało się uwieść doktrynerskiej i nieszczerzej propagandzie, która pod płaszczykiem górnolotnych haseł, stara się wprowadzić rozłam wśród pracowników i osłabić jednolity front pracy.

Przejęci głęboką troską o przyszłość zawodu musimy na Zjeździe ustalić program pracy na najbliższą przyszłość i rozwinąć szeroką akcję propagandowo-organizacyjną pod hasłem:

„Jeden za wszystkich, wszyscy za jednego!”

Cz. Nałęcz.

Z Komitetu Budowy Gmachu dla Wydziału Farmaceutycznego Uniw. Warsz.

W niedzielę dnia 8 maja r. b. w sali wykładowej Zakładu Farmacji Stosow. przy ul. Oczki 3 odbyło się Walne Zebranie członków i sympatyków Komitetu Budowy Gmachu dla Wydziału Farmaceutycznego Uniw. Warsz.

Zebranie zagaił i dał krótkie sprawozdanie z dotychczasowej działalności prezes Komitetu p. *prof. Br. Koskowski*.

Na początku była, mówił p. profesor, tylko „myśl i wola”. Musiała być ta „wola” jednak silna i stanowcza, skoro powstało dzieło, z którego polska farmacja jest dumna i którym słusznie się szczyci.

Oddanie Wydziałowi Farmaceutycznemu gmachu umożliwiło stworzenie takich warunków, że cały szereg zakładów, które uprzednio znajdowały się kątem przy zakładach innych wydziałów, znalazł wygodne pomieszczenie.

Chemja analityczna uzyskała 900 mtr. kw. powierzchni, pracownia środków spożywczych zgórą 300 mtr. kw., technologia środków leczniczych zgórą 440 mtr. kw., chemja sądowa 200 mtr. kw. Zaznaczyć należy, iż jedyna w Polsce katedra środków żyw-

czych nie miała zupełnie pomieszczenia i studjujący farmaceuci musieli zadawałać się pokazami w Miejskim zakładzie badania środków spożywczych. Przez wybudowanie gmachu przy ul. Przemysłowej ta ważna dla studjum farmaceutycznego i zdrowia publicznego katedra uzyskała możność wygodnej pracy.

W r. 1930 przystąpiono do nadbudowy drugiego gmachu przy ul. Oczki 3. Na budynku parterowym nadbudowano dwa piętra, przeprowadzono instalacje elektryczne, wodociągowe, centralne ogrzewanie i t. p. niezbędne inwestycje.

Nadbudowę wykończono kosztem 630.000 zł. i w dniu 11 października 1931 r. obchodziliśmy drugą uroczystość — poświęcenia nadbudowanego gmachu przy ul. Oczki.

Na uroczystości tej były reprezentowane prawie wszystkie uczelnie w Polsce. Widzieliśmy przedstawicieli ministerstw i bezpośrednich naszych władz, reprezentowana była służba sanitarna naszej armji, byli przedstawiciele pokrewnych nam zawodów, prasa i bardzo licznie reprezentowani farmaceuci najróżnorodniejszych odłamów. Sala wykładowa gmachu Farmacji Stosowanej była za małą, aby pomieścić wszystkich zebranych.

Uroczystość była jednocześnie manifestacją i hołdem dla pana profesora *Br. Koskowskiego*, jako głównego inicjatora i twórcy tego wielkiego dzieła.

W gmachu przy ul. Oczki znalazły pomieszczenie: Zakład Farmacji Stosowanej na 800 mtr. kw. przestrzeni użytkowej, pracownia Chemji Organicznej 200 mtr. kw. Poza tem Wydział Matematyczno-Przyrodniczy znalazł chwilowe pomieszczenie dla swoich pracowników o przestrzeni łącznie 500 mtr. kw. Nie zapomniano o młodzieży studjującej — i dla Koła Farmaceutów oraz Matematyków wybudowano pokoje na poddaszu.

Obecnie jest jeszcze w projekcie dobudowanie skrzydła przy ul. Przemysłowej Nr. 25. Tam znajdzie pomieszczenie sala wykładowa i pracownia chemji sądowej.

Wobec tego, że budowa gmachów już prawie została zakończona, zadania Komitetu siłą rzeczy muszą się zmienić. Obecnie należy pomyśleć również o potrzebach Oddziałów Farmaceutycznych i studjującej młodzieży innych uczelni. Mając to na względzie Komitet postanowił rozszerzyć plan swojej działalności i przekształcić się w Towarzystwo Przyjaciół Oddziałów i Wydziałów Farmaceutycznych przy Uniwersytetach w Polsce.

Statut nowego towarzystwa już został złożony właściwym władzom do zatwierdzenia.

Projektowane jest u nas również stworzenie przy towarzystwie muzeum farmac.

Podobne towarzystwo popierania studjów farmac. istnieje również we Francji.

Następnie p. profesor zaprosił na przewodniczącego zebrania p. *Szymonowicza*.

Z kolei p. prezes *Filipowicz* odczytał protokół ostatniego Walnego Zebrania, sprawozdania z podkomitetów białostockiego i wileńskiego oraz bilans na dzień 31 grudnia 1931 roku.

Pan inspektor *Wagner* zdał sprawozdanie z podkomitetu łódzkiego.

Jak wynika ze sprawozdania Komitet dotychczas przekazał Uniwersytetowi Warszawskiemu majątek około 1 miliona 300 tysięcy złotych. Na sumę powyższą składa się około 500 tysięcy złotych, które wpły-

nęły ze składek od całego zawodu, reszta, t. j. około 800 tysięcy stanowią subwencje rządowe.

Obecny na zebraniu p. prof. *Gatty - Kostyal* zabrał głos w sprawie nazwy nowego towarzystwa, zdaniem p. profesora mająca powstać instytucja winna nosić nazwę „Towarzystwa Nauk Farmaceutycznych”. Towarzystwo takie popierałoby czystą naukę farmaceutyczną oraz powinno posiadać własne czasopismo naukowe, którego brak obecnie daje się odczuwać. Podobne towarzystwa już istnieją w Krakowie i Wilnie.

P. prof. *Koskowski* wyjaśnił, iż mające powstać towarzystwo przyjaciół studjów farmaceutycznych ma odrębne cele, jednak może współpracować i pomagać instytucjom o charakterze czysto naukowym.

Następnie p. radca *Miller* wygłosił piękne przemówienie podkreślając wrażliwość polskiej natury na wszelkie wzniosłe czyny. Jednak na pracę obliczoną na dłuższą metę — mówił p. radca — zazwyczaj nas nie stać.

Dlatego też ludzie zupełnie obiektywni z poza naszego zawodu wskazują na dokonane dzieło polskiej farmacji, jako na zjawisko indywidualne.

W dalszym ciągu głos zabierali p. prezydent *Hermanowski*, p. prez. *Filipowicz*, p. *Szymonowicz* i kol. *Szysko*.

Następnie przewodniczący podziękował w imieniu zebranych Zarządowi Komitetu za jego ofiarną i owocną pracę, poczem ponownie wybrano dotychczasowy Zarząd przez aklamację.

Wobec ustąpienia z Komisji Rewizyjnej p. *Jerzmanowski*, wybrano na jego miejsce p. *Lelejko*.
S.

Z Sekcji Farm. T. W. W.

Dnia 25 kwietnia r. b. w sali wykładowej Centr. Wysz. San. odbyło się zebranie członków Sekcji Farm. T. W. W., na którym ppor. mr. *Bułajewski Marjan* wygłosił referat na temat „Badanie biologiczne niektórych środków silnie działających”.

Po omówieniu znaczenia badania biologicznego do oznaczania wartości preparatów farmaceutycznych i badania związków o skomplikowanej budowie, jak toxoproteidów i organopreparatów, prelegent zwraca uwagę na dużą czułość metod biologicznych, które pozwalają wykryć jad już w dawce 1/1000000 mg.

W dalszym ciągu referatu prelegent przedstawia metody badań, dzieląc jady wg ich działania na następujące grupy: ośrodkowo działające, obwodowo działające, mięśniowe, hemolityczne, naczyniowe, nasercowe i t. p.

W dyskusji zabierali głos: Dziekan Dr. *Jerzy Modrakowski*, ppłk. mr. *Jakubowski Wincenty*, Mr. *Łopuszański* i Mr. *B. Raciński*.

Promocja VI-go doktora farmacji na Uniwersytecie Warsz.

Jak już podaliśmy w N-rze 7 „Kroniki Farmaceutycznej” z r. b. p. M-r Emilja z Szymańskich Krzętowska, starsza asystentka Zakł. Farm. stosow. Uniw. Warsz. po przedstawieniu pracy pod tytułem: „Otrzymywanie atropiny z roślin krajowych” i po złożeniu ścisłych egzaminów doktorskich w d. 11 marca r. b.

otrzymała stopień doktora farmacji, zaś w d. 26 kwietnia odbyła się uroczystość promocji w obecności Jego Magn. Rektora Uniw. Warszawskiego p. prof. D-ra J. Łukasiewicza i Dziekana Wydz. Farm. p. prof. A. Kossa. Akt promocji odczytał promotor p. prof. Br. Koskowski.

Serdeczne życzenia złożyli nowemu doktorowi obecni na promocji — rodzina, przedstawiciele zawodu w osobach Naczelnika Wydz. Farm. p. M-ra W. Sokolewicz, Zarządu P. P. T. F. i Zw. Zaw. Farm. Pr., koledzy uniwersyteccy, szersze koła zawodu farmaceutycznego, znajomi i uczniowie — młodzież studująca.

P. Dr. E. Krzętowska, ukończywszy gimnazjum Z. Pętkowskiej i W. Macińskiej w Łodzi, rozpoczęła pracę w zawodzie od uczniowskiej praktyki w aptece, którą przerwała, rozumiejąc doniosłość studjów uniwersyteckich, na które zapisuje się w r. 1923 w Warszawie. W czasie studjów poznaje praktyczną stronę zawodu, pracując w aptece w Warszawie. Następnie zdaje egzamin na stopień pomocnika aptekarza.

skiego. W r. 1926 uzyskuje stopień magistra farmacji. Od tegoż roku jest asystentką w Zakładzie Farm. Stosow. Uniw. Warsz. do chwili obecnej.

Po ukończeniu 4-go roku studjów na Wydz. Farm. w r. 1928 rozpoczyna pod kierunkiem p. prof. Br. Koskowskiego pracę doktorską nad otrzymywaniem atropiny z roślin krajowych, z uwzględnieniem oznaczeń ilościowych atropiny. Niezależnie od pracy naukowej p. Dr. E. Krzętowska prowadziła na kursach prowizorskich pracownię z Farmacji Stosowanej.

W pismach zawodowych „Wiadomościach Farm.” i „Kronice Farmaceutycznej” podała szereg prac treści naukowej bądź to oryginalnych, bądź to referatowych, a mianowicie:

1) *Przyrządzanie oleju lulkowego*. „Wiad. Farm.” 1927.

2) *Badania oleju migdałowego, oleju z pestek śliwkowych i oleju z pestek brzoskwiniowych*. „Wiad. Farm.” 1930.

3) *Historja powstania i zastosowanie lampy kwarcowej*. „Kron. Farm.” 1930.

4) *Analiza chemiczna i fizyczna zapomocą kolorymetru*. „Kron. Farm.” 1930.

5) *Otrzymywanie pepsyny i oznaczanie jej siły enzymatycznej*. „Kron. Farm.” 1930.

6) *Przyrządzanie i przechowywanie roztworów mianowanych kwasu szczawiowego*. „Kron. Farm.” 1931.

7) *Rodzaje taniny i sposoby otrzymywania*. „Kron. Farm.” 1932.

Przybycie na uroczystość b. licznego grona osób ze wszystkich odłamów zawodu farmaceutycznego, świadczy wymownie, iż zawód nasz żywo interesuje się postęпами polskiej wiedzy farmaceutycznej, a nowy Doktor cieszy się wśród wymienionych sfer ogólną sympatią.

Zarząd Z. Z. F. P. i redakcja „Kroniki Farmaceutycznej” składają Pani Doktorowi serdeczne życzenia dalszej owocnej pracy.

Ustawa

z dnia 17 marca 1932 r.

o uregulowaniu stosunków służbowych pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych.

Art. 1. Postanowienia ustawy niniejszej odnoszą się do wszystkich pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych, działających na podstawie ustawy z dnia 19 maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 272), ustawy z dnia 28 grudnia 1887 r. o ubezpieczeniu robotników od wypadków (Dz. u. p. austr. z 1888 r. Nr. 1), ordynacji ubezpieczeniowej Rzeszy Niemieckiej z dnia 19 lipca 1911 r. (Dz. u. p. niem. str. 509), ustawy z dnia 28 lipca 1889 r. o urządzeniu stosunków bractw górniczych, które na zasadzie powszechnej ustawy górniczej są lub będą utworzone (Dz. u. p. austr. Nr. 127), oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911), w ostatnio obowiązującym brzmieniu tych przepisów. Ustawa niniejsza nie dotyczy pracowników Zakładu Ubezpieczenia od wypadków w Królewskiej Hucie i Zakładu Ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w Królewskiej Hucie, oraz Kas Chorych, działających na górnośląskiej części województwa śląskiego.

Art. 2. Stosunek służbowy pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych (art. 1) ma charakter prywatno - prawny.

Prawa i obowiązki pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych regulują przepisy służbowe, uchwalone przez właściwe władze (organa) instytucji i zatwierdzone przez władzę nadzorczą w rozumieniu art. 64 i 65 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r.

Wymienione w poprzednim ustępie uchwały będą powzięte nie wcześniej niż w 30 dniu po ich przesłaniu do opinii najliczniejszym centralnym organizacjom pracowników; instrukcja Ministra Pracy i Opieki Społecznej ustali warunki, jakim winien odpowiadać tryb postępowania w powyższym zakresie władz (organów) instytucji ubezpieczeń społecznych.

Nowe przepisy służbowe winny uwzględniać zasadę zaliczania lat dotychczasowej służby w danej instytucji ubezpieczeń społecznych.

Przepisy służbowe stanowią integralną część umowy o pracę pracowników tychże instytucji.

Art. 3. W związku z reorganizacją instytucji ubezpieczeń społecznych, przewidzianą w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 listopada 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81, 635), z chwilą wejścia w życie przepisów służbowych, wydanych w trybie, przewidzianym w art. 2 niniejszej ustawy,

tracą moc obowiązującą, z zastrzeżeniem postanowień art. 4 i 5 niniejszej ustawy, wszelkie przepisy służbowe, regulujące stosunki służbowe pracowników instytucji ubezpieczeń społecznych, z wyjątkiem przepisów służbowych, wprowadzonych po dniu 1 stycznia 1932 r., oraz nominacje na stanowiska dożywotnie w tych instytucjach, jak również indywidualne i zbiorowe umowy pracowników, zatrudnionych w tych instytucjach.

Ustawa niniejsza z zastrzeżeniem art. 5 nie narusza postanowień, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego, a zawartych w przepisach służbowych, nominacjach, umowach indywidualnych i zbiorowych oraz przepisach specjalnych.

Art. 4. Niezależnie od tego, czy w danej instytucji ubezpieczeń społecznych obowiązują już wprowadzone po dniu 1 stycznia 1932 r. nowe przepisy służbowe, instytucja może w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy rozwiązać z każdym pracownikiem stosunek służbowy z zachowaniem uprawnień pracownika, wynikających z mocy dawnych nominacji, umów lub przepisów służbowych i przepisów specjalnych, do odprawy lub zaopatrzenia emerytalnego i do okresu wypowiedzenia, a w razie niezachowania przez instytucję okresu wypowiedzenia — uprawnień do wynagrodzenia za ten okres z tem jednak ograniczeniem, że łączna suma odprawy wraz z wynagrodzeniem za okres wypowiedzenia nie może przekraczać kwoty dwuletnich ostatnich poborów służbowych pracownika w pełnym wymiarze i nie może być niższą od sumy wynagrodzenia i odprawy, przewidzianych w ustępie następnym.

W przypadkach, w których nominacje, umowy o pracę lub przepisy służbowe nie zawierają specjalnych postanowień co do praw emerytalnych i okresu wypowiedzenia, obowiązuje przy nominacjach na stanowiska dożywotnie i umowach dożywotnich 12-miesięczny termin wypowiedzenia lub wynagrodzenia za ten okres, przy innych rodzajach umów, zawartych na czas nieokreślony lub określony, termin trzymiesięczny dla pracowników umysłowych i jednomiesięczny dla pozostałych kategorii pracowników. Ponadto w braku postanowień co do odpraw ci zwalniani pracownicy, którzy posiadają zaliczony co najmniej pięcioletni okres służby w danej instytucji, otrzymują odprawy w wysokości pełnego ostatniego miesięcznego uposażenia służbowego za każdy rok zaliczonej służby; odprawa ta nie może przekraczać kwoty piętnastomiesięcznych poborów, a łącznie z wynagrodzeniem za okres wypowiedzenia nie może przekraczać ostatnich dwuletnich poborów.

Po upływie terminu, przewidzianego w ust. 1 niniejszego artykułu, instytucje ubezpieczeń społecz., które nie wprowadziły po dniu 1 stycznia 1932 r. nowych przepisów służbowych, będą miały prawo do czasu wprowadzenia tych przepisów zwalniać zatrudnionych u siebie pracowników tylko w przypadkach, w których obowiązujące ustawy dopuszczają zwolnienie pracownika bez wypowiedzenia z winy pracownika.

Art. 5. Jeżeli pracownik zostaje zwolniony w okolicznościach, nie przewidzianych w dotychczasowych przepisach służbowych, nominacjach, umowach indywidualnych, zbiorowych i przepisach specjalnych, oraz jeżeli zwolnienie to następuje na podstawie art. 4 niniejszej ustawy, bądź przepisów, przewidzianych w art. 2 ust. 2, pracownik z zastrzeżeniem postanowień

ustępu następnego uzyskuje prawo do zaopatrzenia emerytalnego na zasadzie odnośnych powyższych dotychczasowych przepisów, umów i nominacji.

W razie zwolnienia, o którym mowa w ustępie poprzednim, wymiar zaopatrzenia następuje w stosunku do liczby lat służby, zaliczonej do zaopatrzenia, *bez względu na odmienne dotychczasowe postanowienia, normujące prawa do zaopatrzenia emerytalnego.*

Art. 6. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów: w z. *Wł. Zawadzki.*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Hubicki.*

Statut Kasy Chorych.

(Ciąg dalszy).

§ 45.

Dyrektora Kasy powołuje Rada zarządzająca na podstawie publicznego konkursu.

Uchwała w sprawie powołania dyrektora winna być powzięta przed upływem 6-ciu tygodni od zawakowania tego stanowiska; uchwała ta wymaga dla swej ważności zatwierdzenia właściwej władzy nadzorczej.

W razie odmowy zatwierdzenia ze strony tej władzy Rada zarządzająca obowiązana jest w ciągu miesiąca powziąć nową uchwałę i przedłożyć ją do zatwierdzenia.

Jeśli władza nadzorcza dwukrotnie odmówi zatwierdzenia zgłoszonych przez Radę kandydatów, stanowisko dyrektora zostaje obsadzone w drodze mianowania go przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej z pośród kandydatów, zgłoszonych w drodze publicznego konkursu, na podstawie opinii Komisji, złożonej z dyrektora Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń, przewodniczącego Rady zarządzającej oraz dyrektora Okręgowego Związku Kas Chorych.

Uchwała Rady w sprawie zwolnienia dyrektora wymaga dla swej ważności zatwierdzenia właściwej władzy nadzorczej.

§ 46.

Dyrektor kieruje pod względem organizacyjnym i administracyjnym całą działalnością Kasy z zachowaniem określonych w statucie niniejszym kompetencji Rady i Komisji świadczeniowej; załatwia wszystkie sprawy bieżące, niezastępowane w statucie niniejszym dla innych organów Kasy; jest on zwierzchnikiem wszystkich pracowników Kasy Chorych, nie wyłączając lekarza naczelnego.

Do zadań dyrektora należy między innymi:

- 1) wykonywanie uchwał Rady zarządzającej i Komisji świadczeniowej,
- 2) udział w posiedzeniach Rady i Komisji świadczeniowej,
- 3) przedkładanie Radzie i Komisji świadczeniowej periodycznych sprawozdań z działalności Kasy,
- 4) układanie preliminarza budżetowego,
- 5) wykonywanie budżetu Kasy, opracowywanie w ramach tego budżetu miesięcznych planów finansowych i komunikowanie tych planów Radzie,
- 6) zarządzanie wpłat i wypłat w ramach wymienionych planów z prawem dokonywania virement do wysokości ... zł.,
- 7) przedstawianie Radzie sprawozdania rocznego i zamknięcia rachunkowego Kasy,
- 8) zgłaszanie na Radę zarządzającą wniosków w sprawach należących do kompetencji Rady,
- 9) wydawanie opinii dla Rady zarządzającej w sprawie powoływania i zwalniania lekarza naczelnego oraz jego zastępcy,
- 10) przedkładanie Radzie zarządzającej wniosków w sprawie mianowania i zwalniania zastępcy dyrektora oraz pracowników na kierowniczych stanowiskach, podlegających bezpośrednio dyrektorowi lub lekarzowi naczelnemu z zastrzeżeniem postanowień § 50,
- 11) przyjmowanie i zwalnianie innych pracowników Kasy z zastrzeżeniem § 50,
- 12) orzekanie we wszystkich sprawach, wynikających ze stosunku ubezpieczeniowego, a w szczególności obowiązku ubezpieczenia, uprawnień do dobrowolnego ubezpieczenia, obowiązku płacenia i wysokości normalnych składek, obowiązku

uiszczenia wielokrotnego wymiaru zaległych składek na podstawie art. 16 ustawy, właściwości Kasy i t. p.

13) przyznawanie w ramach miesięcznych planów finansowych i ewentualnych zasad wytycznych, uchwalonych przez Komisję świadczeniową, świadczeń Kasy, nie zastrzeżonych w regulaminie, do decyzji tej Komisji,

14) nakładanie kar, przewidzianych w art. 94 ustawy,

15) stawianie wniosków do Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w sprawie kar, przewidzianych w art. 95 ustawy.

Postanowienia paragrafu niniejszego nie naruszają w niczym uprawnień lekarza naczelnego, określonych w § 50.

Czynności, wymienione pod 6, 12, 13 jako też załatwianie spraw bieżących należących do kompetencji dyrektora, mogą być przez niego przekazywane kierownikom oddziałów lub rejonów Kasy, względnie pracownikom, zajmującym kierownicze stanowiska w odnośnych działach administracji Kasy; o ile chodzi o sprawy z zakresu lecznictwa i profilaktyki przekazywanie następuje po porozumieniu z lekarzem naczelnym.

W razie takiego przekazania kompetencji, decyzje upoważnionych osób w zakresie tych kompetencji mają moc decyzji dyrektora, a ten ostatni ponosi za nie całkowitą odpowiedzialność.

§ 47.

Dyrektor podpisuje wszystkie pisma i dokumenty Kasy w sprawach należących do jego kompetencji, ponadto podpisuje on łącznie z przewodniczącym Rady — względnie sam na mocy specjalnego upoważnienia przewodniczącego — pisma i dokumenty w sprawach, należących do kompetencji Rady. Korespondencję zewnętrzną w sprawach lecznictwa i profilaktyki w zakresie kompetencji dyrektora podpisuje dyrektor łącznie z lekarzem naczelnym.

Specjalna instrukcja, wydana przez Radę, ustali szczegółowo sposób podpisywania oraz rodzaj pism i dokumentów, których podpisywanie może być przez dyrektora przekazane pracownikom Kasy. Nakazy wypłaty dla Kasy, potwierdzenia odbioru pieniędzy oraz czeki będą podpisywane przez dwie osoby z wyjątkiem sum, pobieranych przez inkasenta Kasy. Czeki i nakazy wypłaty, przekraczające określoną w wymienionej instrukcji kwotę wymagają podpisu dyrektora lub jego zastępcy.

Wymienione w §-fie niniejszym osoby podpisują pod pieczęcią Kasy, która zawiera napis: „Kasy Chorych w ...”.

§ 48.

Stanowisko lekarza naczelnego Kasy może piastować osoba, uprawniona w myśl obowiązujących przepisów do wykonywania praktyki lekarskiej w Rzeczypospolitej Polskiej, która posiada przynajmniej:

- 1) 3 lata praktyki szpitalnej,
- 2) 3 lata samodzielnej praktyki lekarskiej,
- 3) 5 lat pracy na stanowisku administracyjno-lekarskim, w tem przynajmniej jeden rok na takim stanowisku w jednej z Kas Chorych.

Warunki powyższe mogą nie mieć zastosowania do kandydatów na stanowisko lekarza naczelnego, którzy przed wejściem w życie rozporządzenia pełnili przynajmniej przez dwa lata funkcje lekarza naczelnego w jednej z instytucji, objętych tem rozporządzeniem.

Łącznie z funkcjami lekarza naczelnego Kasy jakiegokolwiek innego płatnego stanowiska lub pełnienia płatnych funkcji poza Kasą Chorych dopuszczalne jest jedynie za specjalnym każdorazowym zezwoleniem Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Wniosek w sprawie udzielenia takiego zezwolenia stawia Rada zarządzająca Kasy za pośrednictwem właściwej władzy nadzorczej.

§ 49.

Lekarza naczelnego powołuje Rada zarządzająca po wysłuchaniu opinii dyrektora na podstawie publicznego konkursu w przeciągu 6 tygodni od zawakowania tego stanowiska; uchwała Rady w sprawie powołania lekarza naczelnego wymaga zatwierdzenia właściwej władzy nadzorczej.

W razie odmowy zatwierdzenia Rada winna w ciągu miesiąca powziąć nową uchwałę i przedłożyć ją do zatwierdzenia. Jeśli władza nadzorcza dwukrotnie odmówi zatwierdzenia przedstawionych przez Radę kandydatów, stanowisko lekarza naczelnego zostaje obsadzone w drodze mianowania go przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej z pośród kandydatów, zgłoszonych w drodze publicznego konkursu, na podstawie opinii Komisji, w skład której wchodzi dyrektor Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń, przewodniczący Rady zarządzającej i lekarz naczelnny Okręgowego Związku Kas Chorych.

Uchwała Rady w sprawie zwolnienia lekarza naczelnego wymaga również dla swej ważności zatwierdzenia właściwej władzy nadzorczej.

§ 50.

Lekarz naczelny, z zastrzeżeniem kompetencji dyrektora, kieruje lecznictwem i profilaktyką Kasy, jest zwierzchnikiem wszystkich jej zakładów leczniczych oraz zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników, zatrudnionych bezpośrednio w lecznictwie Kasy, zarówno w tych zakładach, jak i poza nimi.

Przyjmowanie i zwalnianie pracowników „wymienionych w ustępie poprzednim, następuje na podstawie wniosku lekarza naczelnego.

Lekarz naczelny ponosi odpowiedzialność za właściwy dobór tych pracowników pod względem ich kwalifikacji fachowych i za należyte wykonywanie przez nich ich obowiązków.

Do obowiązków lekarza naczelnego należy w szczególności:

- 1) Branie udziału w posiedzeniach Rady Zarządzającej i Komisji przez nią wyłonionych.

- 2) Przygotowywanie i przedstawianie dyrektorowi wniosków w sprawach lecznictwa i profilaktyki, przedkładanych przez niego Radzie zarządzającej, a w szczególności w sprawach:

- a) regulaminu dla chorych,
- b) przepisów służbowych i uposażeniowych, dotyczących personelu, podległego lekarzowi naczelnemu,
- c) powoływania i zwalniania zastępcy lekarza naczelnego i innych pracowników na kierowniczych stanowiskach, podlegających lekarzowi naczelnemu,
- d) warunków umów i ich zawieraniu z lekarzami, aptekarzami oraz instytucjami publicznymi i prywatnymi, w sprawach związanych z lecznictwem i profilaktyką,
- e) działu preliminarza budżetowego dotyczącego lecznictwa i profilaktyki,
- f) nabywania i zbywania nieruchomości, służących celom lecznictwa i profilaktyki oraz inwestycji leczniczych,
- g) miesięcznych planów finansowych w zakresie lecznictwa i profilaktyki.

Sprawy powyższe są — z zastrzeżeniem kompetencji dyrektora — referowane na Radzie przez lekarza naczelnego;

- 3) Opracowywanie i przedstawianie dyrektorowi części jego sprawozdań, dotyczącej działu lecznictwa i profilaktyki.

- 4) Opracowywanie i przedstawianie dyrektorowi planów organizacji lecznictwa i profilaktyki, współpracy z innymi instytucjami w zakresie profilaktyki i walki z chorobami społecznymi i zawodowymi oraz organizacji i propagandy w zakresie lecznictwa i profilaktyki,

- 5) Udzielanie opinii Radzie zarządzającej w sprawie wniosków, zgłoszonych w zakresie lecznictwa i profilaktyki.

- 6) Przedstawianie dyrektorowi wniosków w sprawie przyjmowania i zwalniania personelu podległego lekarzowi naczelnemu.

- 7) Wykonywanie miesięcznych planów finansowych w zakresie lecznictwa i profilaktyki z prawem dokonywania w nim zmian do wysokości ... zł.

- 8) Wykonywanie ogólnego kierownictwa i nadzoru nad zakładami i urządzeniami leczniczymi Kasy, wykonywaniem kasowej praktyki lekarskiej, szkoleniem personelu leczniczego, kontrolą chorych, statystyką lekarską i t. p.

- 9) Przygotowywanie spraw na Radę lekarską i przewodniczenie jej obradom.

Jeśli lekarz naczelny nie godzi się ze stanowiskiem, zajęciem przez dyrektora w sprawach lecznictwa i profilaktyki, może on przedłożyć swe wnioski bezpośrednio przewodniczącemu Rady, który obowiązany jest wnieść sprawę na najbliższe posiedzenie rady celem rozstrzygnięcia sporu.

Odnośna uchwała Rady nie może być powzięta bez wysłuchania opinii dyrektora.

Lekarz naczelny podpisuje samodzielnie wewnętrzną korespondencję w zakresie lecznictwa i profilaktyki oraz wykazy statystyczne, materiały sprawozdawcze i t. p. w tym zakresie i łącznie z dyrektorem podpisuje zewnętrzną korespondencję w zakresie lecznictwa i profilaktyki oraz wszelkie sprawozdania w tym zakresie dla władz nadzorczych i organów Kasy.

§ 51.

Sprawy dotyczące:

- 1) porządku dziennego posiedzeń Rady,
- 2) zwołanie nadzwyczajnego posiedzenia Rady,
- 3) całości preliminarza budżetowego,
- 4) przyznania świadczeń z zakresu lecznictwa i profilaktyki oraz przekazywania uprawnień swych w tym zakresie pracownikom Kasy,
- 5) wykonywanie uchwał Kasy i Komisji oświadczeniowej oraz zarządzeń władz nadzorczych w zakresie lecznictwa i profilaktyki,
- 6) organizacji kontroli i ewidencji osób otrzymujących świadczenia oraz statystyki w zakresie lecznictwa i profilaktyki,

- 7) regulaminu czynności Komisji świadczeniowej

dyrektor omawia z lekarzem naczelnym, przyczem obydwaj winni dążyć do ustalenia jednolitego stanowiska. W razie niemożności osiągnięcia porozumienia lekarzowi naczelnemu przysługują uprawnienia przewidziane w art. 23 ustęp trzeci rozporządzenia, a to w zakresie tamże ustalonym.

§ 52.

Przy lekarzu naczelnym Kasy działa Rada lekarska, jako organ doradczy w sprawach należących do kompetencji lekarza naczelnego.

Rada lekarska opinuje przedstawione jej przez naczelnego lekarza:

- a) preliminarz budżetowy Kasy,
- b) plany organizacji lecznictwa i akcji zapobiegawczej oraz ich koordynacji z działalnością innych czynników w tym zakresie.
- c) wnioski, dotyczące szkolenia i doskonalenia fachowego personelu lekarskiego i pomocniczego, oraz sprawy stypendjów i delegacji naukowych,
- d) projekty racjonalnego stosowania na terenie Kasy środków i metod leczniczych i zapobiegawczych.
- e) projekty regulaminów dla instytucji leczniczych i zapobiegawczych.

(C. d. n.).

Ruch Związkowy.

Z ZARZĄDU GŁÓWNEGO Z. Z. F. P.

Zarząd Główny Związku, doceniając powagę sytuacji, przeżywanej przez zawód farmaceutyczny wogóle, a w szczególności przez pracowników, postanowił wydelegować sekretarza gener. kol. Cz. Nałęcza do niektórych oddziałów, celem bliższego zapoznania się z poglądami kolegów na aktualne zagadnienia zawodowe i zbadania stanu organizacyjnego oddziałów. Na walnych zebraniach w Poznaniu, Katowicach, Krakowie i Lwowie kol. Nałęcz zreferował projekt Ustawy Aptekarskiej (i tezy do ustawy) o Izbach Aptekarskich, sprawy organizacyjne, projekt pragmatyki w Kasach Chorych, bezrobocie, nadprodukcję w zawodzie, nostryfikację dyplomów praskich, oraz sprawę zatrudniania w aptekach sił niefachowych. Na zebraniu do Katowic przybyło liczne grono kolegów z Zagłębia Dąbrowskiego. Tematy poruszone przez kol. Nałęcza wzbudziły bardzo duże zainteresowanie i wowały żywą dyskusję. Ze względu na to, że dezyderaty kolegów w poszczególnych sprawach, a szczególnie w sprawie Ustawy Aptekarskiej będą omawiane na Zjeździe Delegatów, przeto narazie powstrzymujemy się od publikowania ich w „Kronice”.

Z wielkim zadowoleniem i uznaniem musimy podkreślić wzmocnienie się naszych Oddziałów pod względem organizacyjnym w Poznaniu i Katowicach. Koledzy tamtejsi, doceniając znaczenie Związku w życiu zawodowym wogóle, a w szczególności walkę Związku o poprawę warunków pracy i płacy dla pracowników, coraz liczniej wstępują w szeregi Związku. O ile Oddziały Lwowski i Krakowski więcej interesują się ustawą, nostryfikacją dyplomów praskich i pragmatyką w K. Ch., o tyle kolegów z Katowic i Poznania oprócz ustawy najwięcej interesuje sprawa zatrudniania w aptekach sił niefachowych i przyjmowania nadmiernej ilości słuchaczy na Oddział Farmaceutyczny w Poznaniu. W ubiegłym roku w Poznaniu przyjęto na farmację 200 osób, t. j. wszystkich, którzy wyrazili chęć wstąpienia na farmację. Ponieważ pobieżna statystyka wykazuje, że zapotrzebowanie roczne w Polsce na farmaceutów nie przekracza 150—200 osób, więc nic dziwnego, że nadmierna produkcja farmaceutów w związku z bezrobociem wzbudziła poważne zastrzeżenia ze strony kół zawodowych.

Poniżej jeszcze raz podajemy porządek dzienny XV Zjazdu Delegatów:

Dnia 22 maja, godz. 11 rano:

Uroczysta inauguracja Zjazdu.

1) Przemówienia.

2) Referaty:

a) Rola krajowych surowców w przemyśle chemiczno-farmaceutycznym — Inż. Adam Koss, prof. Uniw. Warsz.

b) Ustawa Aptekarska i Izby Aptekarskie — Czesław Nałęcz, sekretarz generalny Z. Z. F. P.

c) Bezrobocie, siły nefachowe i nadprodukcja w zawodzie — Edmund Szyszko, przewodniczący Komitetu Wykonawczego Zarządu Głównego Z. Z. F. P.

d) Samowystarczalność a produkcja krajowego przemysłu chemiczno-farmaceutycznego — Stefan Sabiniewicz.

Przerwa obiadowa.

Godz. 17.

Plenarne obrady Zjazdu.

3) Wybory prezydium Zjazdu i Komisji Mandatowej.

4) Odczytanie protokołu XV-go Zjazdu Delegatów.

5) Przyjęcie regulaminu obrad Zjazdu i Komisji.

6) Sprawozdanie Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej.

7) Sprawy organizacyjne.

8) Wnioski Oddziałów.

9) Wybory Komisji.

2-gi dzień obrad d. 23 maja.

Od godz. 9-ej do godz. 14-ej obrady Komisji.

Od godz. 14-ej do godz. 16-ej przerwa obiadowa.

10) Wybory władz związkowych.

11) Uchwały Zjazdu.

12) Zamknięcie Zjazdu.

Z ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO.

Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu Oddziału Warszawskiego Z. Z. F. P. w d. 24.IV.1932 r. o godz. 10 m. 30.

Obecni kol. kol.: W. Hirschhauer, A. Kresowiecki, Adolf Ojrzyński, Cz. Nałęcz, R. Stocki, Dr. Fl. Kudrzycka, Edm. Szyszko, J. Skolasiński i czł. Związku kol. A. Sosik.

Przewodniczył prezes kol. W. Hirschhauer, protokołował kol. R. Stocki.

1) Protokół z ostatniego posiedzenia Zarządu Oddz. Warsz. został przyjęty z tem, że termin Walnego Zebrania członków Oddziału przesunięto na dzień 7 maja r. b.

2) Kol. Sosik zreferował sprawę organizowanej Sekcji Sportowej i zakomunikował, iż jest duża frekwencja i zainteresowanie członków tą Sekcją oraz ma nadzieję pomyślnego rozwoju takowej.

3) Sprawę pragmatyki służbowej zreferował kol. Cz. Nałęcz. Na powyższy temat wywiązała się długa dyskusja, w której zabierali głos wszyscy obecni koledzy.

Sprawozdanie kol. Nałęcza przyjęto do wiadomości, konkretne wnioski postanowiono odłożyć do Walnego Zebrania.

4) Zostali przyjęci w poczet członków Związku kol. kol.: Sabina Obrębska i Mieczysław Giziński.

Został przeniesiony z Oddz. Krakowskiego kol. Stępień Stanisław.

Zarząd Oddz. Warszawskiego komunikuje, iż wydzierżawił kort tenisowy przy ul. Zamojskiego 47, z którego korzysta już 30 członków Związku.

Chętni mogą jeszcze skorzystać z kilku wolnych miejsc.

Informacji udziela kierownictwo Sekcji Tenisowej przy Z. Z. F. P.

Sprawozdanie z posiedzeń Zarządu Oddziału Warsz. i Delegatów na XVI Zjazd oraz Komisji Rewizyjnej w dniach 24.IV i 5.V r. b.

Obecni kol. kol.: W. Hirschhauer, Cz. Nałęcz, J. Sawczak, R. Stocki, Edm. Szyszko, Dr. Fl. Kudrzycka, A. Kresowiecki, A. Kalicki, H. Jakubowski, M. Landsberg, Majsterek, J. Rabinowicz, Skoryna R., Kramkowski, Sabiniewicz, Adolf Ojrzyński, K. Borzęcki i K. Dąbrowski.

Przewodniczył prezes kol. W. Hirschhauer, protokołował kol. R. Stocki.

Porządek dzienny obejmował:

1) Porządek dzienny XVI Zjazdu,

2) Ustawa Aptekarska,

3) Izby Aptekarskie,

4) Siły nefachowe,

5) Wolne wnioski.

Porządek dzienny Zjazdu przedstawiony przez Zarz. Gł. przyjęto z małymi poprawkami.

Kol. Hirschhauer zgłosił wniosek w sprawie stworzenia wspólnie z P. P. T. F. domu wypoczynkowego dla farmaceutów inwalidów. Po dłuższej dyskusji, postanowiono powierzyć kol. prezesowi opracowanie szczegółowego projektu w powyższej kwestji.

Kol. Edm. Szyszko zreferował rządowy projekt Ustawy Aptekarskiej z uwzględnieniem postulatów Związku.

Kol. Hirschhauer łącząc swoje przemówienie z referatem kol. Szyszko, informuje zebranych o odbytej konferencji w P. P. T. F. na temat punktów 4 i 5 Ustawy Aptekarskiej i stanowisku jakie zajęła delegacja Związku na konferencji. W dyskusji na poruszone tematy zabierali głos kol. kol.: A. Kalicki, Sawczak, Stocki, Kramkowski i in. wreszcie powzięto szereg rezolucyj, między innymi następujące:

„Zarząd Oddziału Warszawskiego Z. Z. F. P. występuje w sprawach zawodowych indywidualnie i samodzielnie; może jednak występować wspólnie z temi organizacjami, których poglądy na całokształt zagadnień zawodowych pokrywają się z poglądami Związku”.

W sprawie drogerij zabierali głos: Dr. Kudrzycka, kol. Kramkowski i kol. Rabinowicz.

Po dłuższej dyskusji nad Ustawą a szczególnie nad § 4 i 5 oraz nad punktem traktującym o rodzaju koncesyj zabierali głos prawie wszyscy koledzy.

Zebrani postanowili domagać się, aby w ustawie było wyraźnie określone, jakie środki mogą być wydawane poza aptekami. System koncesyj powinien być ujednolicony. Naogół zebrani wypowiedzieli się za koncesją sprzedażną.

Sprawę Izb Aptekarskich zreferował kol. Edm. Szyszko, informując zebranych o różnych prądach, jakie daje się wyczuć wśród różnych ugrupowań zawodowych.

W wyniku dyskusyj przyjęto następujące wnioski:

a) „XVI Zjazd poleca Zarządowi Głównemu domagać się, aby Izby Aptekarskie były oparte na systemie jednoizbowym.

b) Domagać się przyznania praw w Izbach Aptekarskich pomocnikom aptekarskim (asystentom).

Następnie kol. *Szysko* zreferował stan bezrobocia, siły niefachowych i nadprodukcji w zawodzie.

Jak widać z referatu podane cyfry wykazały, iż zbyt wielka ilość maturzystów jest przyjmowana na Wydziały Farmaceutyczne, co przyczynia się w dużej mierze do wzrostu bezrobocia. Poważną przyczyną bezrobocia są siły niefachowe, które pomimo zakazu władz i piętnowania przez władze P. P. T. F. są nadal zatrudniane w aptekach. W wyniku dyskusji postanowiono zgłosić w tej sprawie wnioski:

„XVI Zjazd poleca Zarządowi Głównemu poczynienia starań, aby była przyjmowana taka liczba słuchaczy na Uniwersytety, jaka się okaże na zasadzie wykazów statystycznych i zapotrzebowań na rynku pracy niezbędną;

XVI Zjazd poleca Zarządowi Głównemu poczynić starania w celu ułatwienia dostępu do Uniwersytetów pomocnikom aptekarskim, posiadającym matury;

XVI Zjazd poleca Zarządowi Głównemu poczynienie energicznych starań u władz państwowych i P. P. T. F. celem zlikwidowania sił niefachowych w aptekach;

XVI Zjazd poleca Zarządowi Głównemu interwenjować w Min. Pracy w sprawie punktów rozdzielczych w K. Ch.”.

W dn. 11.IV delegacja Oddziału Warszawskiego w osobach prezesa kol. *W. Hirschhauera*, sekretarza kol. *R. Stockiego* oraz kolegów *H. Żbikowskiego* i *J. Wajnapla* złożyła memorjał p. Komisarzowi Rządu m. Warszawy w sprawie uprawiania handlu i wykonywania recept przez siły niefachowe w nielegalnych aptekach istniejących przy różnych towarzystwach dobroczynności. P. Komisarz Rządu do poruszonych spraw odniósł się przychylnie i oświadczył delegacji, iż jedną z takich aptek polecił już zamknąć.

Jednocześnie delegacja złożyła protest przeciwko udzieleniu koncesji p. *Kawczakowej*.

W wyniku scalenia Centralnej Organizacji Z. Z. P. U. i Polskiej Konfederacji Pracowników Umysłowych w jedną organizację — Unję Z. Z. P. U. odbyło się dnia 29 kwietnia 1932 r. konstytucyjne Walne Zgromadzenie delegatów Rady Okręgowej Z. Z. P. U. na które byli delegowani z ramienia Oddziału koledzy: *K. Sieciński*, *Okurowski J.*, *St. Patek* i *K. Borzęcki*. W wyniku wyborów do Zarządu Rady Okręgowej Unji został powołany kol. *K. Sieciński*.

Z ODDZIAŁU ŁÓDZKIEGO.

W dniu 17 kwietnia r. b. o godz. 6-ej wiecz, w lokalu Związku Zaw. Farm. Prac. Oddz. Łódzkiego odbyło się, staraniem Zarządu i ad hoc powołanego komitetu, tradycyjne „Jajko Wielkanocne” dla członków i zaproszonych gości. Prezes kol. *Słowiński Roman* powitał przedstawicieli Polskiego Powszechnego T-wa Farmaceutycznego, w Łodzi, w osobach PP. *Hamburga*, *Dr. Rembielińskiego*, *Epsteina*, *Sejmickiego* i *Rozenbluma*.

W miłym koleżeńskim gronie chociaż na chwilę zapomniano o „złych czasach” i kłopotach dnia co-

dziennego, a gdy licznie zebrani goście zasiedli do stołu, kol. *Grabowski Sylwester* wygłosił okolicznościowe przemówienie, wyrażając nadzieję, iż w przyszłości często się będą koledzy zbierali, aby mile i wesoło spędzać czas wśród grona kolegów, a tym, którzy są dotknięci ciężką sytuacją w serdecznych słowach, życzył polepszenia bytu.

Nie mało przyczyniły się do stworzenia miłego nastroju w jakim spędzono czas do późna w nocy, gospodynie w osobach kol. kol.: *Kranasowej*, *Wiercińskiej*, *Jurczyńskiej*, *Kapłańskiej*, *Lewandowskiej* i *Żmigrodzkiej*, które dołożyły wiele starań i pracy przy urządzeniu tradycyjnej uroczystości, za co Zarząd tą drogą składa im serdeczne podziękowanie.

Zarząd Związku Zawod. Farm. Prac. Oddz. Łódzki, składa serdeczne podziękowanie Polskiemu Powszechnemu T-wu Farmaceutycznemu w Łodzi, za złożenie sumy Zł. 60.— na bibliotekę Związku, przez P. *Hamburga* w dn. 17.IV r. b., oraz serdeczne podziękowanie PP. *Chądzyńskiemu* i *Groszkowskiemu* za dostarczenie napoi chłodzących na uroczystość tradycyjnego „Jajka Wielkanocnego”, obchodzonego w dniu 17 kwietnia r. b. w lokalu Związku.

Rozporządzenia władz.

RUCH SŁUŻBOWY w Państwowej Służbie Zdrowia za miesiąc marzec 1932 r.

W Państwowych Zakładach Służby Zdrowia:

Mianowani:

Dr. Dominikiewicz Mieczysław, kontraktowy Kierownik Działu Chemji w Państwowym Zakładzie Higjeny w Warszawie, prowizorycznym Dyrektorem Działu Chemji w V st. sł. w Państwowym Zakładzie Higjeny w Warszawie dekretem z dn. 16 marca 1932 r.

Zwolenieni:

Dr. Chromiński Cyprjan, prowiz. Kierownik w VII st. sł. Filji Państwowego Zakładu Higjeny w Lublinie, na zasadzie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dn. 31 marca 1932 r. dekretem z dn. 29.XII 1931 r.

Dr. Löwenhoff Kazimierz, prowiz. asystent w VIII st. sł. w Filji Państw. Zakładu Higjeny w Krakowie, na zasadzie art. 62 ustawy o państwowej służbie cywilnej z dn. 31 marca 1932 r. dekretem z dn. 29.XII 1931 r.

Lubęcka Zofja, prow. rejestrator w IX st. sł. w Państwowym Zakładzie Higjeny w Warszawie, na zasadzie art. 62 ustawy o państw. służ. cywil. z dn. 31 marca 1932 r. dekretem z dn. 29.XII 1931 r.

Pawlikowski Roman, prowiz. adjunkt kancelaryjny w X st. sł. w Filji Państwowego Zakładu Higjeny w Toruniu na zasadzie art. 62 ustawy o państw. służ. cywilnej z dn. 31 marca 1932 r. dekretem z dn. 29.XII 1931 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

Dr. Kaczyński Stanisław, Kierownik w VI st. sł. Filji Państw. Zakładu Higjeny w Toruniu — na zasadzie art. 29 znowelizowanej ustawy emerytalnej z dn. 31 marca 1932 r. dekretem z dn. 21.I 1932 r.

We Władzach II instancji:

Mianowani:

Dr. Olszański Tadeusz, lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowym Stanisławowskim, inspektorem lekarskim w VII st. sł. w Urzędzie Wojewódzkim w Stanisławowie, dekretem z dn. 2 marca 1932 r.

We Władzach i Instancjach:

Mianowani:

Dr. Riedel Otto, do odwołania lekarzem powiatowym w VII st. sł. w Starostwie powiatowym w Będzinie, dekretem z dn. 23 marca 1932 r.

Zwolnieni:

Dr. Lassociński Stanisław, prowiz. lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowym w Międzychodzie na własną prośbę z dn. 31 marca 1932 r.

Przeniesieni:

Dr. Truszczyński Kazimierz, lekarz powiatowy w VI st. sł. w Starostwie powiatowym w Strzelnie, wobec zniesienia powiatu, na także stanowisko i w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym do Starostwa powiatowego w Mogilnie dekretem z dn. 16 marca 1932 r.

Dr. Strzelichowski Stanisław, lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowym w Kałuszu, na zasadzie art. 52 ustawy o państwowej służbie cywilnej w dotychczasowym charakterze i stopniu służbowym do Starostwa powiatowego w Stanisławowie dekretem z dn. 2 marca 1932 r.

Dr. Kamiński Rajmund, lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowym w Gniewie, wobec zniesienia powiatu, na także stanowisko i w dotychczasowym charakterze i st. sł. do Starostwa powiatowego w Brodnicy dekretem z dn. 9 marca 1932 r.

Dr. Błoński Walerjan, prowiz. lekarz powiatowy w VIII st. sł. w Starostwie powiatowym w Makowie, wobec zniesienia powiatu, na także stanowisko i w dotychczasowym charakterze i st. sł. do Starostwa powiatowego w Kopyczyńcach dekretem z dn. 23.III 1932 r.

Dr. Pindelski Stanisław, lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowym w Żydaczowie, na własną prośbę, na także stanowisko i w dotychczasowym charakterze i st. sł. do Starostwa powiatowego w Dobromilu dekretem z dn. 9 marca 1932 r.

Przeniesieni w stan spoczynku:

Dr. Gałziński Franciszek, lekarz powiatowy w VI st. sł. w Starostwie powiatowym w Oświęcimiu, na zasadzie art. 29 znolizowanej ustawy emerytalnej, z dn. 31 marca 1932 r. dekretem z dn. 27.I 1932 r.

Dr. Sokal Jakób, lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowym w Skolem, na zasadzie art. 29 znolizowanej ustawy emerytalnej, z dn. 31 marca 1932 r. dekretem z dn. 27.I 1932 r.

Dr. Soniewicki Tadeusz, lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowym w Starosamborskiem, na podstawie art. 29 znolizowanej ustawy emerytalnej, z dn. 31 marca 1932 r. dekretem z dn. 27.I 1932 r.

Dr. Gajdziński Stefan, przeniesiony w stan nieczynny, lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowym w Opocznie, na zasadzie art. 29 znolizowanej ustawy emerytalnej, z dn. 31 marca 1932 r. dekretem z dn. 16.III 1932 r.

Dr. Soroko Karol, lekarz powiatowy w VII st. sł. w Starostwie powiatowym w Święcianach, na własną prośbę z dn. 31 marca 1932 r.

Na czele tabeli kroczy Warszawa, gdzie stosunek ten jest najkorzystniejszy, na szarym końcu miasta francuskie, gdzie jak wiadomo stosunki w zakresie przydzielania koncesji są uregulowane na zasadzie całkowitej swobody osiedlania się, co doprowadziło do wytworzenia typu apteki-drogerji, odmiennej, niż we wszystkich innych krajach europejskich.

Poza Warszawą cyfry zaokrąglone.

Miejscowość	Liczba ludności, przypadająca na 1 aptekę publiczną.
Warszawa	12.945
Lipsk	11.000
Berlin	10.700
Kolonja	9.200
Monachjum	9.000
Wiedeń	8.700
Wiesbaden	8.000
Praga	7.300
Zagrzeb	6.870
Budapeszt	6.400
Trondhjem	5.500
Debreczyn	5.200
Londyn	5.200
Luxemburg	4.000
Marsylja	4.000
Bordeaux	2.000
Paryż	2.000

USTAWA APTEKARSKA W JUGOSŁAWII.

(Mitteilungsblatt de J. U. A. A.).

Oczekiwana długo przez jugosłowiański świat farmaceutów pracowników reforma ustawy została uchwalona 7 kwietnia 1930 r., przynosząc bardzo cenne zmiany na korzyść świata pracowniczego. Zdobycze nowej ustawy w porównaniu do dawniej obowiązującego ustawodawstwa dadzą się streścić w następujący sposób:

„Liczba ludności przestaje być czynnikiem decydującym przy przyznawaniu nowych koncesyj.

Każdy magister farmacji może otrzymać koncesję już po 5-letniej praktyce.

Przy przydziale koncesji bezwzględne pierwszeństwo ma petent najstarszy latami pracy.

Wdowa po właścicielu koncesji może po jego śmierci zatrzymać aptekę tylko przez 3 lata, o ile nie jest obciążona obowiązkiem wychowania nieletnich dzieci; w tym wypadku oraz na wypadek, kiedy pozostają same niepełnoletnie sieroty, mogą spadkobiercy zatrzymać koncesję na 6 lat.

Wszyscy aptekarze, bez względu na to czy są właścicielami, czy pracownikami, należą do Izby Aptekarskiej.

Nowa ustawa, zrealizowana po długoletnich walkach była wielką zdobyczą farmaceutów jugosłowiańskich. System uprzywilejowanych dynastji aptekarskich został złamany, sprzedaż aptek znacznie utrudniona, przedsiębiorstwa wdowie, ze wszystkich liczb ludności, jako kryterjum przy nadawaniu koncesji swoimi wadami, niemal zlikwidowane. Zniesienie ustascesji, ułatwiło jej otrzymanie. Jednym słowem ustawa jugosłowiańska zasługiwała w całym tego słowa znaczeniu na miano nowoczesnej i postępowej.

Jednakże rychło zaczęły się zbierać burze nad zdobyczą farmaceutów pracowników w Jugosławji. Przeciwnicy nowej ustawy spowodowali przedewszystkiem usunięcie z ministerstwa zdrowia współtwórcy jej prof. dr. Stampara, jednego z najwybitniejszych, światowej sławy znawców w zakresie medycyny społecznej. Po jego usunięciu doszło niebawem do niekorzystnej zmiany nowej ustawy. Zmiany te są pozornie niewielkie i dotyczą tylko trzech punktów, wywracają jednak zupełnie sens i tendencje poprzedniej. Za jednym zamachem obalono dzieło, z którego Jugosławja mogła być dumna wobec całej Europy, a powrócono do najstarszych, zacofanych zasad.

Przegląd czasopism.

LICZBA LUDNOŚCI PRZYJADAJĄCA NA 1 APTEKĘ.

(Mitteilungsblatt d. U. I. A. A.)

Poniżej podajemy tabelę porównawczą, zestawioną przez kol. *Otona Lampego* z Dodtmundu (Niemcy), ilustrującą stosunek liczbowy aptek do ludności w poszczególnych krajach europejskich, na przykładach niektórych miast.

Nadane w końcu 1931 r. zmiany przynoszą następujące nowe przepisy i uzupełnienia:

1. Koncesję aptekarską nadaje ban (wojewoda) według własnego uznania, biorąc pod uwagę lata pracy, kwalifikacje naukowe i moralne oraz stan materialny petenta. Izba Aptekarska i rada sanitarna banatu przedstawia banowi listę kandydatów, sporządzoną według tych kryteriów, jednakże przyznanie jej następuje dowolnie.

Przepis ten, stosowany przed wojną, otwiera szerokie drogi protekcji, niwecząc jedyną właściwą zasadę przyznawania koncesji, czas pracy zawodowej.

2. Wdowy mogą posiadać koncesję po mężach do czasu powtórnego zamążpójścia, lub do końca życia.

3. Warunkiem dopuszczenia farmaceuty pracownika do Izby Aptekarskiej jest pięcioletnia praca.

Podczas, kiedy ustawa z r. 1930 dopuszczała do izby każdego dyplomowanego farmaceutę, dzisiaj dostanie się tam tylko znikoma ich liczba. Czyni to wpływ farmaceutów pracowników w Izbach Aptekarskich prawie żadnym, stawiając go znów na dawnym poziomie bezowocnej, rozpaczliwej walki z grupą pracodawców.

Te niekorzystne zmiany, jakich doznała ustawa o organizacji aptek z 7 kwietnia 1930 r., mocą rozporządzenia z 30 listopada 1931 r. zmusiła świat farmaceutów-pracowników Jugosławii do zajęcia zdecydowanego obronnego stanowiska.

W tym celu związek farmaceutów-pracowników Jugosławii zwołał na dzień 31 stycznia r. b. zebranie mężów zaufania w Zagrzebiu, na którym były reprezentowane sekcje związkowe w Lublanie, Belgradzie i Zagrzebiu. Konferencja uchwaliła całkowite zaufanie zarządowi oraz wysunęła m. in. następujące postulaty:

1. Utworzenie osobnej półurzędowej reprezentacji zawodowej farmaceutów-pracowników, ze względu na to, że nowe rozporządzenie nie daje dostatecznej reprezentacji farmaceutom pracownikom w Izbach Aptekarskich. Dotychczasowi przedstawiciele w izbach złożą swoje mandaty.

2. W zakresie ubezpieczenia pensyjnego wzywa się związek do kontynuowania starań, aby farmaceuci-pracownicy byli ubezpieczeni w zakładzie pensyjnym dla pracowników umysłowych w Lublanie. Konferencja odrzuca projekt Izby Aptekarskiej, zmierzający do zorganizowania specjalnego ubezpieczenia pensyjnego dla farmaceutów, uważając go za niekorzystny.

3. Projekt Kas Płac, opracowany swego czasu przez zarząd związku, ma być zmieniony przy wyzyskaniu doświadczeń zagranicznych i przy dostosowaniu go do obecnej sytuacji gospodarczej.

4. Bezrobocie w zawodzie farmaceutycznym ma być zwalczane przy pomocy następujących środków: skrócenie czasu pracy w aptekach usunięcie niewykwalifikowanego personelu, propaganda przeciwko wstępowaniu na farmację, zakaz pracy dla obcokrajowców, zatrudnienie krajowych wykwalifikowanych farmaceutów, jako przedstawicieli firm zagranicznych, kontyngentyzacja napływu nowych sił, udzielanie nowych koncesyj.

5. Należy zmierzać do tego, aby dyplom magisterski był przyznawany natychmiast po ukończeniu studjum uniwersyteckiego, aby praktyka przed studjami została zniesiona i aby studjum samo zostało przedłużone do 4 lat.

APTEKARZE A KASA CHORYCH.

„Nowa Gazeta” z dn. 14.IV 1932 r. zamieściła niżej podany charakterystyczny list otwarty p.p. właścicieli aptek w Środzie. Komentarze zbyteczne — treść listu mówi sama za siebie.

„Od aptekarzy środzkich otrzymaliśmy nast. pismo:

Kasa Chorych w Gnieźnie przysłała nam zaproszenie na uroczystość poświęcenia i otwarcia własnej apteki kasowej w Środzie w dniu 16 b. m. o godz. 5 po poł. Zaproszenie to

w danych warunkach zbędne, zakrawa na kpiny i złośliwą ironję. Wobec tego wysłaliśmy do Kasy Chorych odpowiedź, której treść pozwalamy sobie podać do wiadomości Szan. Publiczności.

Środa, dnia 12 kwietnia 1932 r.

Do

Kasy Chorych

w Gnieźnie.

Decydujące czynniki Kasy Chorych w Gnieźnie, zakładając aptekę kasową w Środzie, popełniły według naszego głębokiego przekonania czyn niepatryjotyczny, nieobywatelski, nieetyczny i dla Kasy Chorych niekorzystny.

Niepatryjotyczny dlatego, że wpływy podatkowe ubogiego Skarbu Państwa obniżyły — niepotrzebnie i bez żadnej dla Kasy korzyści — o kilka tysięcy złotych rocznie.

Nieobywatelski dlatego, że część pieniędzy pochodzących od obywateli miasta i powiatu środzkiego zużyto na podkopanie bytu dwom obywatelom tegoż miasta — (postępek, przypominający żywo osławione niegdyś fundusze gadzinowe pruskie).

Nieetyczny dla tego, że obaj aptekarze w Środzie przez długi szereg lat dobrowolnie rezygnowali na korzyść Kasy z rabatów, wynoszących tysiące złotych, do czego wedle obowiązujących praw nie byli wobec opieszałego płacenia rachunków zobowiązani. Aptekarze środzcy podarowali zatem Kasie tysiące złotych, a w nagrodę za ich lojalne postępowanie dostali od tejże Kasy pogardliwe kopnięcie w formie apteki kasowej.

Niekorzystny dla Kasy z tego powodu, że jeśli nie weźmiemy pod uwagę czasów dawniejszych z pierwszym półroczem r. 1931 włącznie czasów, które niezawodnie nie wrócą już nigdy, — lecz kalkulację oprzemysł na obrotach, osiągniętych w drugim półroczu r. 1931 i w pierwszym kwartale r. b. obrotach, wynoszących z obu aptek bodaj czy 3.500 zł. miesięcznie, to rzeczą dla każdego laika oczywistą, że apteka Kasy Chorych będzie musiała pracować z niedoborem, mogącym wynosić około 1.000 zł. miesięcznie, czyli 12.000 zł. rocznie.

Jeżeli mimo wszystko zadecydowano otwarcie własnej apteki, to my, aptekarze w Środzie, nie możemy się oprzeć wrażeniu, że stało się to nie dla ratowania ciężkiej sytuacji finansowej Kasy, lecz z powodu osobistej ku nam niechęci czynników miarodajnych, a może także innych względów, których bliższej istoty nie znamy.

Przybywając na uroczystość, spotkalibyśmy się niewątpliwie z atmosferą niezyczliwą a więc dla nas duszną i niesympatyczną. Dziękując zatem za zaproszenie, mamy zaszczyt donieść, że w uroczystości udziału wziąć nie możemy.

podpisano:

K. Piasecki.

K. Ziółkowski.

Wiadomości bieżące.

OBCHÓD XXXV - LECIA DZIAŁALNOŚCI TOWARZYSTWA DORAŻNEJ POMOCY LEKARSKIEJ (Pogotowia Ratunkowego) w Warszawie pod protektorem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej odbył się w niedzielę d. 24.IV r. b.

Program uroczystości obejmował:

1. Nabożeństwo w katedrze Św. Jana. 2. Poświęcenie samochodu ratunkowego „Józef” na Kanonji. 3. Akademję w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej. Przemówienie PP. S. Miłaszewskiego, d-ra L. Sobieszczańskiego, d-ra H. Rutkowskiego. 4. Otwarcie wystawy ratownictwa. 5. Walne zgromadzenie Polskiego Komitetu do spraw ratownictwa.

REORGANIZACJA ZAKŁADU UBEZPIECZEŃ PRACOWNIKÓW
UMYSŁOWYCH W WARSZAWIE.

Jak już o tem doniósł Nr. 1—2 Przegl. Ub. Sp. z roku bież., z dniem 1 lutego 1932 r. nastąpiła reorganizacja Z. U. P. U. w Warszawie, dokonana przez Ministra Pr. i O. Sp. stosownie do postanowień rozp. Prez. Rzplitej z dnia 29 listop. (Dz. U. Nr. 81/635).

Nowy statut wymienionego Zakładu, nadany zarządzeniem Ministra Pracy i Op. Społ. z dnia 29 stycznia 1932 obowiązując od daty ogłoszenia powyższego zarządzenia w Monitorze Polskim, które nastąpiło w dniu 1 lutego 1932 r. (Monitor Polski Nr. 25).

Obecny statut opiera się w części dotyczącej organizacji Zakładu na normach, ustalonych w rozporządzeniu Prezyd. z 29 listop. 1930 r., w części zaś obejmującej przepisy ściśle ubezpieczeniowe (§§ 45—64) nie różni się prawie od poprzedniego statutu.

Wprowadzono tu tylko dwie ważniejsze zmiany, a to:

- 1) zmianę formularzy zgłoszeń i
- 2) zmianę zasad obliczania należności za nabycie lat poprzedniej służby (§ 61), przedstawiającą poważne złagodzenie dotychczasowych warunków zakupu lat.

Z chwilą wejścia w życie nowego statutu została rozwiązana Komisja Organizacyjna Z. U. P. U. w Warszawie, utworzona w myśl art. 165 ust. 2 rozp. Prez. Rzplitej z dnia 24 listop. 1927 r. o ubezp. pracowników umysłowych (Dz. U. Nr. 106, poz. 911). Czynności organów Zakładu do czasu wyboru właściwych organów przewidzianych w nadanym statucie, spełniać mają, w ramach przepisów przejściowych statutu (§ 65) tymczasowe władze kolegjalne, powołane przez Ministra Pracy i Op. Społ.:

- 1) Tymczasowa Komisja Zarządzająca,
- 2) Tymczasowa Komisja Rentowa,
- 3) Tymczasowa Komisja Rewizyjna.

Kompetencje poszczególnych władz tymczasowych i ich przewodniczących, jako też tryb współdziałania tych władz oraz dyrektora Zakładu normują instrukcja oraz regulamin, nadane przez Ministra Pracy i Op. Społ. bezpośrednio po wejściu w życie statutu.

Instrukcja Ministra Pr. i O. Sp. w sprawie składu i zakresu działania tymcz. władz kolegjal. Z. U. P. U. w Warszawie postanawia na wstępie, iż członków tymcz. władz powołuje i odwołuje Minister Pr. i O. Sp. Członkowie mają te same prawa w zakresie odszkodowania za udział w posiedzeniach oraz te same obowiązki, wynikające z piastowania mandatu, co członkowie normalnych organów.

UTWORZENIE CENTRALI ZAKUPÓW DLA KAS CHORYCH.

(Przegl. Ub. Społ.).

W dniu 2 kwietnia r. b. Minister Pracy i O. Sp. zatwierdził statut stowarzyszenia p. n. „Centrala Zakupów dla Kas Chorych”.

Centrala Zakupów jest wspólną organizacją Kas Chorych, utworzoną w formie stowarzyszenia na zasadzie i w ramach postanowień art. 63 Rozp. Prez. Rzplitej z dnia 29 listopada 1930 r. o organizacji i funkcjonowaniu instytucji ubezp. społ. (Dz. U. Nr. 81, poz. 635) oraz art. 5 przepisów tymczasowych o stowarzyszeniach i związkach z dnia 4 marca 1906 r.

Zadaniem Centrali jest zapewnienie Kasom Chorych jak-najkorzystniejszych warunków przy zakupywaniu wszelkiego rodzaju przedmiotów i materiałów, potrzebnych w ich działalności. Powyższe swe zadania będzie Centrala spełniać w szczególności: przez ześrodkowywanie zapotrzebowania Kas Chorych na artykuły objęte jej zakresem działania, przez wyszukiwanie najkorzystniejszych źródeł zakupów, przez za-

wieranie imieniem Kas na podstawie ich pełnomocnictw wszelkiego rodzaju umów na dostawę artykułów zapotrzebowanych przez Kasy.

Ponadto Centrala wykonywa czynności, zlecone jej przez Ogóln. Państw. Związek Kas Chorych w zakresie zaopatrywania Kas na rachunek tegoż Związku.

Kasy Chorych, będące członkami Centrali, zobowiązują się pod rygorem kary wadjalnej, pokrywać swoje zapotrzebowanie w zakresie działalności Centrali wyłącznie tylko za jej pośrednictwem. Od tej ogólnej zasady statut przewiduje jednak pewne wyjątki. Spory pomiędzy Centralą, a Kasą jej członkiem, w sprawach na tem tle powstałych rozstrzyga Ogóln. Państw. Związek Kas Chorych.

Organizacja Centrali jest po części wzorowana na organizacji instytucji ubezp. społ., ustalonej rozp. Prez. Rzplitej z dnia 29 listop. 1930 r. (Dz. U. Nr. 81, poz. 635).

Centrala posiada następujące organa:

- 1) radę zarządzającą,
- 2) prezydium,
- 3) dyrektora,
- 4) komisję rewizyjną.

Na pokrycie wydatków adm. i ogóln., związanych z wykonywaniem swych zadań (z wyjątkiem czynności zleconych) Centrala czerpie środki pieniężne:

- 1) z kwot, wpłacanych przez Kasy Ch. członków w stos. do przypadających na nie w danym roku obrotów,
- 2) z kar umownych.

Wydatki działu czynności zleconych pokrywa O. P. Z. K. Ch. Centrala podlega nadzorowi Ministra P. i O. Sp. w ramach rozp. Pr. Rzplitej z 29 listop. 1930 r. Likwidacja Centrali może nastąpić wskutek odpowiedniej decyzji $\frac{2}{3}$ jej członków na 3 mies. przed końcem roku kal. Tryb. likwid. uchwała Rada Centrali, a zatwierdza M. P. i O. Sp.

PRZECIWGAZOWE PRZESZKOLENIE FARMACEUTÓW.

(Wiad. Farm.).

Dnia 5 b. m. w lokalu Komitetu Stołecznego L. O. P. P. odbyła się doniosła uroczystość wręczenia dyplomów instruktorskich słuchaczom kursu obrony przeciwigazowej, zorganizowanego dla farmaceutów przez Komitet Stołeczny L. O. P. P. przy współpracy Farmaceutycznego Komitetu Międzystowarzyszeniowego.

Zebranych licznie gości i słuchaczy kursu powitał prezes Komitetu Stołecznego L. O. P. P. p. *Floryanowicz*, poczem imieniem Farmaceutycznego Komitetu Międzystowarzyszeniowego przemówił jego przewodniczący p. ppłk.-apt. *Boczowski*, podkreślając, iż rola słuchaczy nie kończy się otrzymaniem świadectwa instruktorskiego; świadectwo to jest zadatkem, iż instruktor będzie szerzyć nabyte wiadomości między społeczeństwem, a nadto obietnicą, że wzamian siebie przyśle na następny kurs nowych członków zawodu.

Po właściwej uroczystości — wręczenia dyplomów słuchaczom — przemówił kierownik kursu p. mjr.-inż. *Kaluski*, zaznaczając, iż nie należy przypuszczać, że rola farmaceuty ogranicza się do obrony przeciwigazowej w ścisłym znaczeniu tego wyrazu; część bowiem farmaceutów powinna być użyta przy produkcji preparatów i sprzętu, służących do tej obrony.

Następnie przemawiał Nacz. Wydz. Farm. Dr. S. Z. p. Mr. *Sokolewicz* oraz imieniem Tow. Wiedzy Wojskowej p. ppłk.-apt. *Jabłonowski*. P. naczelnik *Sokolewicz* podkreślił, że Min. Spraw Wewn. będzie traktowało wysłuchanie kursu obrony przeciwigazowej jako pracę obywatelską.

Podziękowaniem ze strony jednego ze słuchaczy zakończyła się piękna uroczystość, mamy nadzieję — nie ostatnią — gdyż uroczystości tego rodzaju stać się winny chlebem powszednim dla zawodu farmaceutycznego i zakończyć dopiero wtedy, gdy wszyscy farmaceuci zostaną przeszkoleni w obro-
nie przeciwigazowej.

ODCZYT W TOWARZYSTWIE POPIERANIA NAUK FARMACEUTYCZNYCH W KRAKOWIE. Dnia 20 maja r. b. o godz. 19 w dużej Sali wykładowej Instytutu chem. U. J., ul. Karola Olszewskiego 2, p. prof. Wł. Szafer wygłosi odczyt p. t. „Problem użytkowania roślin leczniczych w Polsce”.

V ZJAZD KÓŁ FARMACEUTYCZNYCH P. M. A.

W dn. 15, 16 i 17 kwietnia odbył się w Krakowie V Zjazd Kół Farmaceutycznych P. M. A., zwołany przez Wydział Kół Farmaceutycznych Ogólnopolskiego Związku Akademickich kół farmaceutycznych z Krakowa, Poznania i Warszawy.

Inauguracja Zjazdu odbyła się w auli Uniwersytetu Jagiellońskiego. Zagał p. Umbreit, przewodniczący Wydziału Kół Farmaceutycznych, prosząc o objęcie przewodnictwa J. M. Rektora U. J. p. prof. dr. ks. Michalskiego. Po przemówieniu J. M. Rektora przemawiali z kolei pp. prof. Estreicher, dyr. Oddziału Farm. U. J., prof. Gatty-Kostyal, kurator Koła krakowskiego, p. David — imieniem P. P. T. F. i Gremjum apt. M. Zach., p. Henoch — imieniem Zw. Zaw. Farm. Pracowników, oraz p. Kownacki — imieniem Stowarzyszenia „Nowa Farmacja”. W imieniu poszczególnych kół farmaceutycznych przemawiali: pp. Kowalski (Kraków), Galas (Poznań), Michalski (Warszawa). Po przemówieniach powitalnych dziekan Wydz. Fil. U. J. prof. Szafer wygłosił odczyt p. t. „Uprawa roślin lekarskich w stosunku do zbierania ziół leczniczych w stanie dzikim”, wykazując, jak dużo jest do zrobienia na tem polu dla farmaceuty, i rzucając szereg nowych myśli, które powinny zainteresować nie tylko młodzież farmaceutyczną, lecz i jej kierowników, gdyż obecne przygotowanie farmaceuty w tym kierunku jest niewystarczające.

Zjazd obradował w ciągu 3 dni w następujących komisjach: naukowej, organizacyjnej oraz organizacji studjów i zawodowej.

Plenum Zjazdu przyjęło szereg wysuniętych przez komisje rezolucyj, które zostaną podane w najbliższym numerze organu Wydziału Kół Farm. „Młoda Farmacja”. Na Komisji naukowej, na którą organizatorowie Zjazdu położyli specjalny nacisk, wygłoszono następujące referaty: Lewicka Tadea (Warszawa) „Rośliny jako leki w świetle nauki współczesnej”, Liro Zofja (Warszawa) „Budowa atomu w świetle teorii kwantów”, Frankowski (Poznań) „Chemoterapia w świetle nowoczesnych teorii powinowactwa”, Głowacki (Poznań) „Analiza termiczna”, Mączka (Kraków) „Przemysł farmaceutyczny w Polsce”, Nowotke (Poznań) „Membrany kolodjonowe, ich budowa i przenikliwość”.

NOWY ZARZĄD WYDZIAŁU KÓŁ FARMACEUTYCZNYCH P. M. A. Wybrany na V Zjeździe Kół Farmaceutycznych w Krakowie ukonstytuował się w następujący sposób:

Przewodniczący — H. Latanowicz (Poznań), I Viceprzewodniczący — Wł. Michalski (Warszawa), II Viceprzewodniczący — L. Szymkowiak (Poznań), Sekretarz — T. Cieślowski (Poznań), Vicesekretarz — W. Danielski (Warszawa), skarbnik — L. Mąkowski (Poznań).

TANI SEZON WIOSENNY W TRUSKAWCU rozpoczął się w kwietniu r. b. Zarząd zdrojowiska obniżył ceny mieszkań, kąpieli, pensjonatów oraz restauracyjne o 20% — 50% w porównaniu z cenami w sezonie głównym.

ZA WALKĘ O SZKOŁĘ POLSKĄ. Komitet 25-cia walki o szkołę polską nadał oznakę honorową członkowi Z. Z. F. P. kol. Wacławowi Sikorze, pracownikowi apteki K. Ch. w Żyrdowie.

Odnaczony został również za walkę o szkołę polską b. działacz związkowy i długoletni redaktor „Kroniki Farm.” kol. Kazimierz Dąbrowski.

NOWY KIEROWNIK APTEKI KASY CHORYCH. Z dniem 1 lutego r. b. objął zarząd apteką IV Kasy Chorych w Łodzi, wieloletni członek naszego Związku Kol. Mag. Wacław Hildebrandt. Na nowej placówce życzymy drogiemu Koledze pomyślnej i owocnej pracy.

Zarząd Oddz. Łódzkiego Z. Z. F. P.

KOMUNIKAT.

Zarząd Oddziału Warszawskiego Z. Z. F. P. organizuje w najbliższym czasie Sekcję Wioślarską.

Koleżanki i Koledzy, którzy chcieliby wziąć udział w Sekcji, uprasza się o zapisywanie się w sekretarjacie Związku.

Warunki: wpisowe zł. 30.— (może być rozłożone na spłaty), stała składka miesięczna wynosi 5 zł. Członkowie Sekcji oraz ich żony korzystają z nauki pływania, wiosłowania i sprzętu wioślarskiego bez specjalnej dopłaty.

Informacji udziela kol. Sosik.

OD WYDAWNICTWA.

Następny podwójny numer Kroniki ukaże się po XVI Zjeździe Delegatów dnia 15.VI 1932 r.

WYŁĄCZNA PRODUKCJA I SPRZEDAŻ Soli Kąpielowej ŁANCZYŃSKIEJ

bogatej w zawartość **Żelaza**
oraz **Jodu, Bromu** i innych
składników leczniczych.

**BYŁA SALINA RZĄDOWA
W MAŁOPOLSCE WSCHODNIEJ
(Podkarpacie)**

Wyłączna sprzedaż:

**Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe
„REAL”
SP. AKC.**

Warszawa, Widok 24

Telefony: 685-30 i 513-05

Cena: **Zł. 16.—** za worek 50 kg.; **Zł. 3.60** za woreczek
10 kg. łącznie z opakowaniem franco wagon
Warszawa lub Łanczyn.